

ובחוקותיהם לא תלכו - שיעור 169

- (א) עשיית סעודה בטיינקסגיווינג
 (ב) ונתינת מתנות להם בחגם
 (ג) ולעשות בר מצוה ונישואין בחגם

I. גדרי האיסור

- (א) עיין ביראים (ט"ז) שפירש שהגוים שהוזכרו באיסור זה שהם שבע האומות ומצרים בלבד שכתב ולא תעשה כמעשיהם (שמות כ"ג - כ"ג-כ"ד ויקרא י"ח - ג) ויש שכתבו שהוא הדין בכל שאר הגוים (החינוך מלוה רס"ז)
- (ב) יש שכתב שלא נאמר לאו זה אלא על החוקות שהורגלו בהם הגוים לשם דתם וחכמים פירשו כל מה שהיתה קבלה בידם שהוא מחוקותיהם ואין להוסיף עליהם (בית יוסף י"ד סוסי קע"ח) ויש אומרים ה"ה בכלמנהגי הגוים שנתחדשו בכל הזמנים (ב"ח קע"ח)
- (ג) ויש שכתבו שאיסור זה נאמר בשני אופנים האחד הוא בדברים שאין טעמם נגלה כגון דברים תמוהים או דברי ניחוש שמנו חכמים בכלל דרכי האמורי וזה לשון חוקת העמים והשני הוא בדברים שיש בהם משום פריצות (תוספות ע"ז י"ח ד"ה ו'א"י) ויש מן הראשונים דסוברים שעיקר האיסור אינו אלא בדברים שהם לעבודה זרה שלא ידמה להם בדברים המיוחדים לכומרים אלא שהדבר מתפשט מדברי סופרים להרבה דברים שאינם ממין זה (ר"ן סנהדרין ל"ז:) ויש שכתבו בדעת הראשונים שמן התורה אינו אסור אלא בעושה להתדמות וחכמים גזרו אף באינו עושה להתדמות ושידברים שמנו חכמים בכלל חוקות הגוים אסורים מן התורה אף באינו עושה להתדמות (שו"ת דברי חיים שהוצא זאנזיקלופדיה תלמודית)

II. אם מותר לשלוח מתנות לעכו"ם ביום חגם

- (א) עיין בתרומת הדשן (סימן קל"ה) שכתב דביום שמיני לניתל כשמתחדשין להם השנה יש ליהזר שלא ישלחו ממש באותו יום אלא יום הקודם ואם אירע שחל בשבת שלא יוכל לשלוח בו נראה דא"צ ליהזר מלשלוח ביום עצמו דאי יאחר תהוי ליה איבה וכן פסק הרמ"א (קמ"ח - י"ז)
- (ב) עוד כתב הרמ"א (ע"ט) דאם נכנס לעיר ומצאם שמחים ביום חגם ישמח עמהם משום איבה דהוי כמחניף להם ומ"מ בלא איבה ירחיק מלשמח עמהם ושמעתי מרב דוד פיינשטיין בענין איסור שמחה שעושים לעוסקי משרדים שיכול להכנס לזמן קצר ולצאת

III. אם יש לאסור אכילת טורקי בטיינקסגיווינג

- (א) עיין בספר עם התורה (חובת י"ג מהדורא ז) שכתב שם הג"ר משה פיינשטיין דלא מצינו בזה איסור לאו דבחוקותיהם לא תלכו (ויקרא כ - כ"ג) בעשיית שמחה בסעודה ולא באכילת האינדיק כדמצינו בה"ג בקידושין (ס"ו) שינאי המלך עשה שמחה בכבישה אבל מ"מ אסור לעשות יום קבוע בשנה לחג זה ורק בשנה ההוא שכבש ינאי המלך ובוה עשה השמחה ויש בזה גם משום כל תוסיף דאף אין לדין לענין הלאו מ"מ איסור ודאי הוא זה וראיתו מהרמב"ן בפרשת ואתחנן על הפסוק "לא תספו על הדבר" שכתב שם דמי שעושה חג

בחודש כירבעם עובר בלאו וכך אמרו לענין מקרא מגילה שכתבו בירושלמי דשמונים וחמשה זקנים ומהם כמה נביאים היו מצטערים על מרדכי ואסתר על תיקון מקרא מגילה דכתיב אלה המצות אשר צוה ה' את משה אלה המצות שנצטוו מפי משה ואין נביא אחד עתיד לחדש דבר לכם ומדרכי ואסתר רצו לחדש לנו דבר ועיין באג"מ (ח"ע 3 - י"ג ד"ה "וצדק") שכתב דבטיינקסגיווינג אין לאסור מדינא (חקת הגוים) אבל בעלי נפש יש להם להתמיר אולי שם אין דרך קבע כינאי המלך וצ"ע

(ב) **בתשובות והנהגות** (3 - תשכ"ח) הביא עובדא אצל הגריז"ס דבשנת תש"ג כשהגיע שמועות שרבי רבבות אחינו נשחטים ונטבחים בא אליו הרב הרצוג וביקש לקיים על זה יום אבל והגריז"ס התנגד ואמר שאסור להוסיף על ימי האבל וכל זה אפילו אם היו מתקנים היום גאונים וצדיקים

(ג) **כמו כן כתב הפחד יצחק** אגרות וכתבים (דף קל"ט) דהחוגג את היום הזה בעל כרחו שהוא משתתף במועד וחידוש מועד שלא ממקורותיה של תורה והוא מן החמורי חמורות וחגיגת מועד הקבוע לפי תאריך זה יש בו משום אביזרייהו

(ד) **עיין בשו"ת משנה הלכות** בענין הטורקי ביום חגם שכתב אין זה בכלל חוק של דרכי האמורי משום שיש טעם ידוע להמנהג מ"מ יש לעיין בזה מטעם חג (י"ד קמ"ז) שמקלסין על שהמציא להם עוף זה וא"כ אפשר דהוא בכלל חגם ומנהג אבותיהם בידיהם ולכן אין להשתתף עם עכו"ם ביום חגם זה ואולי גם אסור מדאורייתא ג"כ אבל לומר דהוה בכלל איסור יהרג ואל יעבור אין לך

(ה) **עיין בספר קונטרס של הלכה** (שנת 38 אנלית דף 59) שהביא מכתב של רב דוד כהן דמי דאוכל טורקי בחגם אין רוח חכמים נוחה הימנו והביא עוד מרב פייוול כהן דמהרמב"ם במלכים כתב דעכו"ם שעושה יום חג ליום שביתה יש איסור בדבר ולכן יש לאסור לחוגג אפילו July 4 והביא שם עוד פוסקים דאין שום איסור בדבר

IV. **בדבר לעשות איזה שמחה בימי חג של נכרים** עיין באג"מ (ח"ע 3 - י"ג ד"ה "וצדק") דאם הוא חג מצד אמונתם אם בכוונה מחמת שהוא יום איד אסור מדינא ואם בלא כוונה יש לאסור מצד מראית העין וסעודת מצוה כמילה ופדה"ב יש לעשות שהיא סעודה המחוייבות אבל סעודת בר מצוה ונישואין יש לקבוע לכתחלה על יום אחר (משמע אפילו הוא בו ביום)

V. **אם יש איסור דובחוקותיהם לא תלכו בישיבה באפיס בגלוי הראש** עיין בספר עם התורה הנ"ל שכתב רב משה דאם א"א להשיג משרה לפרנסתו אם ילך מכוסה ראשו רשאי לקבל משרה זו ואין חילוק בכוונת ההנהלה מאחר שליכא איסור ממש דאף אלו שאין מאמינים בשום דבר הולכין בראש מגולה משום שכן ניחא להו להנאת גופם ולכן לא שייך לאסור זה משום הלאו דלא תלכו בחוקותיהם

VI. **אם יש איסור דובחוקותיהם לא תלכו בהליכה לטיאטרון ואצטדיון** שמשחקים בספארט עיין בספר עם התורה הנ"ל דדוקא כשהוא חק להעכו"ם לעשות איזה דבר בעלמא אף דברים בעלמא שלא ידוע טעמם כדאיתא ברמ"א (י"ד קע"ח - ח) יש לאסור אבל רוב המדינות שבהן נמצאים טיאטריאות ואיצטדיונות לא שייך להלאו דובחוקותיהם לא תלכו אלא הם מאיסור ליצנות וביטול תורה גם עוד איסור גדול יש דמגרי יצה"ר של עריות בנפשיה דרובן בהן דברי ניבול פה והפתה לעריות